

stal se tudíž součástí tohoto zákona. Při tom dovědělí jsme se z oficiálních zpráv o projednávání tohoto provisoria v parlamentu, že tato »příloha« nebyla co do svého obsahu vlastně vůbec předmětem jednání v parlamentě, takže byla jaksí en bloc schválena, či spíše vzata na vědomí. Jest to již čtvrté rozpočtové provisorium zá republiky a možno říci, že s hlediska ústavního i zásady parlamentarismu jest toto poslední provisorium nejzávadnější. Prvé provisorium — Rašínovo z prosince 1918, použilo prostě formule obvyklé při rozpočtových provisoriih bývalého Rakouska. Další provisorium pro prvé dva měsíce r. 1920 (zákon č. 660/1919) blíží se sice svou formulací nynějšímu provisoriu, ježto se odvolává na návrh finančního zákona pro rok 1920, návrh ten však ještě nelegalisuje, takže jest to stejně jako ono prvé provisorium a dřívější provisoria rakouská zmocnění vlády, aby po jistou dobu vedla státní hospodářství na svou zodpovědnost, což ji ovšem nutí, aby vedla si co možná nejopatrněji, zejména konala výdaje jen nezbytně nutné, aby rozpočet za tohoto hospodaření nebyl uveden z rovnováhy a aby pak ve schválené účetní uzávěrce mohlo jí býti uděleno absolutorium. Další provisorium pro začátek r. 1930 zavedené opatřením Stálého výboru č. 175/1929 zmocnilo vládu k vedení státního hospodářství na podkladě rozpočtu na rok předcházející, což by bylo zásadně řešení nejsprávnější, jest však možné, jak nutno uznati, jen v dobách hospodářsky klidných a vyrovnaných. Řešení zvolené pro letošní rok nemůže uspokojiti, neboť vládní návrh zákona učiněn byl přílohou zákona jiného, aniž by onen návrh byl v parlamentu co do svého merita projednáván, a byl tak vytvořen nebezpečný prejudic, neboť takovýmto způsobem bylo by možno i návrh jiného obšírného zákona, jenž nemůže býti ihned projednán, uvésti prozatím v platnost. Nemůže býti o tom pochyby, že bylo by možno najíti formulaci, jež by brala zřetel na nynější hospodářské poměry a zmocnění vlády přesně vymezila, a nebylo nutno uchýlovati se k takovému experimentu. Při tomto řešení vidíme jedinou výhodu v tom, že každý předplatitel Sbírky zákonů a nařízení má při projednávání rozpočtu na rok 1933 návrh tohoto rozpočtu již v ruce, takže může, chce-li, rozpočtovou debatu snáze sledovati.

Z právnických fakult. Novostavba brněnské právnické fakulty pomalu spěje k dokončení. Profesorský sbor se vzdal několika nákladných opatření a za to získal urychlení tempa. Přesto i tak stavba je vzhledem k nynější finanční situaci pěkně vybavena. Podařilo se, že již počátkem prosince byly odevzdány provozu dvě amfiteatrální posluchárny, další dvě — větší — byly otevřeny po Novém roce. Asi od počátku února dostane se definitivního umístění děkanství. Po Novém roce byly zařízeny provisorně dvě seminární cvičebny a zároveň bylo možno jednu menší posluchárnu přikázati jako studovnu pro posluchače, kteří mají poměrně velmi daleko do universitní knihovny. Z přepychovějšího zařízení dostalo se fakultě tři promítacích přístrojů značky Leitz (epidiaskopů), velmi dobré jakosti. Stále ožehavou otázkou zůstává vyřešení provisorního vchodu, protože hlavní vchod bude možno otevřít až po úplném dokončení fakulty. Ča.

Komenského univerzita pamiatke Sv. H. Vajanského. Z příležitosti I. S. P. Š. S. bude slávnostne odhalená památná doska slávnému slovenskému básnikovi Svetozárovi Hurbanovi—Vajanskému na budove právnickej fakulty univerzity Komenského v Bratislave. Vajanský (syn Jozefa Miloslava Hurbana, vojenského organizátora odboj. slov. hnutia roku 1848) po svojich stredoškolských štúdiach v H. Střeliciach, Tešine, Stendale, Banskej Bystrici študoval od októbra 1867 do augusta 1870 na bývalej právnickej akademii v Bratislave, kde vynikal činne v živote národnom i študentskom; štúdia dokončil v Budapešti r. 1874. Do r. 1878 pôsobil ako pravotár v Skalici, Námestove a v Lipt. Sv. Mikuláši. Po tomto roku venoval sa žurnalistike. Keď z Academie Istropolitany kráľom Matejom založenej a z trnavskej univerzity vyvíňa sa potreba vybudovať novú univerzitu v Bratislave, nezostáva Vajanský v boji započatom r. 1876 pozadu. Vrucne sa prihovára a víta

diskutovanú myšlienku prešporskej univerzity (viď Nár. Noviny z 10. prosinca 1878), lebo v univerzite vidí pochodeň ľudstva, udávajúcu smer myšlienkam, túžbam a činom celých storočí. Pozdravuje kolbišť duchov a arénu bojujúcich synov vlasti za národ. — Mimo publicistickej činnosti je oblúbeným ako básnik a spisovateľ. Jeho sobr. práce obsahujú 14 sväzkov. — Iniciatíva odhalenia pamätnej dosky vyšla zo schôdze profesorského sboru právnickej fakulty univerzity Komenského dňa 9. decembra 1932 na návrh J. S. dekanu prof. Dr. R. Hornu. Prípravné práce boli sverené výboru na čele s dekanom prof. Drom Hornom a architektom Dušanom Jurkovičom. Myšlienky učenia pamiatky Vajanského týmto spôsobom ako i za príležitosti sjazdu stretla sa s veľkým porozumením na celom Slovensku. Matej Josko.

Centre d'Etudes de la Révolution française. — Na filosofické fakultě pařížské university konala se dne 11. prosince 1932 slavnostní inangurace Střediska studií resoluce francouzské za předsednictví ministra národní výchovy Anatole de Monzie. Vedle rektora pařížské university zúčastnili se této slavnosti také děkani jednotlivých fakult a četní universitní profesori. Ohromný sál Richelien, v němž se tato inangurace konala, byl téměř přeplněn. Promluvili: prof. filosof. fak. Sagnac, ředitel Střediska; prof. práv. fak. Barthélemy a ministr Anatole de Monzie. Jejich řeč se odnášela k úkolům Střediska a k jeho všeobecnému významu. Zvláštní ráz této inauguraci dodala vojenská hudba a vystoupení několika operních pěvců.

Středisko studií revoluce francouzské, založené před 40 lety pařížskou universitou, vzalo si za úkol vědecky pokračovati v prohlubování studií o revoluci francouzské. Ve vědecké práci na tomto poli bylo intensivněji pokračováno teprve od dob jeho založení. Středisko studií zabývající se různými obory — politikou, ekonomikou, filosofií, právem, teologií, písemnictvím, vědami přírodními a uměním — nezbytnými k pochopení této tak plodné doby, připravuje velikou syntesu tohoto velikého období historie, stává se tak ohniskem vědeckého badání, navazuje vzájemné styky mezi učiteli a studujícími, kteří jeví zájem o tuto minulost. Bude uveřejňovati dokumentární díla, bibliografie a propagační knihy. Hodlá získati vedle učenců a studujících také širší veřejnost. A zvláště z tohoto důvodu uspořádá v tomto roce vedle pravidelných přednášek universitních fakult také přednášky o revoluční Francii a o světovém vlivu revoluce; tyto přednášky budou se konati na Sorbonně. Přednášeteli budou nejlepší historikové všech evropských států. Jejich přednášky budou se odnášeti k mezinárodním dějinám revoluce, k dějinám až dosud málo známým, jež nejlépe vystihují slova Goehova: »Od tohoto dne začíná nová era světové historie.« Dr. Olšar. (Paříž.)

Doprava motorovými vozidly. Motorisovaná doprava neměla u nás do vydání zákona ze dne 23. prosince 1932 č. 198 Sb. z. a n. pevného právního podkladu. Předpisy živnostenského řádu, jež na ni bylo třeba vztahovati, nemohly vyhovovati. Doprava motorovými vozidly dosáhla během posledních pěti let ohromných rozměrů. Bezpečnostní a živnostenská správa v tomto oboru zdolávala za nedostatečných právních předpisů svůj úkol jen stěží. Nový zákon přispěje jistě k urovnání poměrů.

Podle § 1 jest doprava osob i nákladů, ať pravidelná nebo nepravidelná, provozovaná po živnostenskou motorovými vozidly, prohlášena za živnost koncesovanou. Tím odstraněn dosud platný rozdíl spočívající v tom, že tak zvaná periodická (nyní pravidelná) doprava byla živností koncesovanou, neperiodická pak živností svobodnou. Ježto bylo udělení koncese pro periodickou dopravu spojeno se značnými potížemi, hlavně pro odpor ministerstva železnic, kryli se autodopravci živností svobodnou provozující na oko dopravu neperiodickou. — V odst. 3., § 1. jest vymezen pojem dopravy pravidelné (periodické) tak, že při dopravě pravidelné jest provoz časově i místně upraven tak, že lze s dopravou jako s opakující se počítati; jakkoli jiná doprava jest dopravou nepravidelnou. — Koncese nesmí býti udělena některým